

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการตามวิธีการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
  - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีหน้าที่ร่วมกันพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 14 คน ประกอบด้วย
    - 1.1.1 ผู้วิจัย ซึ่งเป็นนักบริหารการศึกษา สังกัดส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
    - 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 13 คน ได้แก่
      - 1.1.2.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน
        - 1) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กบ้านพังขว้างเหนือ หมู่ที่ 2 จำนวน 1 คน
        - 2) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กบ้านดงชุมข้าว หมู่ที่ 3 จำนวน 1 คน
        - 3) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กบ้านหนองยาง หมู่ที่ 5 จำนวน 1 คน

4) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กบ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ 8 จำนวน 1 คน

5) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กบ้านพังขว้างกลาง หมู่ที่ 12 จำนวน 1 คน

1.1.2.2 ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 8 คน ได้แก่

1) ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กบ้านพังขว้างเหนือ หมู่ที่ 2 จำนวน

2 คน

2) ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กบ้านดงชุมข้าว หมู่ที่ 3 จำนวน

2 คน

3) ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กบ้านหนองยาง หมู่ที่ 5 จำนวน 1 คน

4) ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กบ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ 8 จำนวน

1 คน

5) ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กบ้านพังขว้างกลาง หมู่ที่ 12

จำนวน 2 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลประกอบที่เป็นประโยชน์ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 13 คน ประกอบด้วย

1.2.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งห้าศูนย์ จำนวน 5 คน

1.2.2 ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 7 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

ตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (Kemmis and Mc Taggart, 1988, pp. 11–15 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301–303) ซึ่งกำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning) กลุ่มผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์สภาพและปัญหา ด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์สภาพและปัญหา ผู้วิจัยจัดประชุมครูผู้ดูแลเด็ก ศึกษาสภาพและปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง อำเภอมะนัง จังหวัดสงขลา พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังช้างไม่มีการดำเนินงานด้านวิชาการที่เป็นระบบ ครูผู้ดูแลเด็ก ขาดทักษะความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ครูผู้ดูแลจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้แก่เด็ก ให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย

1.2 แนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยได้วางแนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง อำเภอมะนัง จังหวัดสงขลา โดยได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

1.2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยได้เชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการมาอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความสามารถในการวางแผนงานวิชาการ การบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การผลิตสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 การนิเทศติดตาม โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรเพื่อให้การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กเกิดความมั่นใจในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต่อไป

1.2.3 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching Technique)

กระบวนการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมของครูผู้ดูแลเด็กให้มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีการสำรวจข้อบกพร่องและจุดที่ต้องการพัฒนาซึ่งเป็นการแนะนำช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปรับปรุงงานและเสริมสร้างขวัญกำลังใจของครูผู้ดูแลเด็ก

1.3 ขั้ววางแผนปฏิบัติการ

ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของกิจกรรม ที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ตามแนวทางการพัฒนา ดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนปฏิบัติการ (Action Plan) การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	แหล่งข้อมูล
1. ศึกษาสภาพปัญหา	เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการและ กิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	มีนาคม 2558	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย	- บันทึกการ ประชุม - การสัมภาษณ์	- บันทึกการ ประชุม - แบบ สัมภาษณ์	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2 วัน ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน 2558	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - วิทยากร	- การทดสอบ - แบบสังเกต พฤติกรรม	- แบบทดสอบ ก่อน-หลังการ ประชุมเชิง ปฏิบัติการ - แบบสังเกต พฤติกรรม. ใน ระหว่างประชุม	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร

ตาราง 1 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะ	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	แหล่งข้อมูล
3. การนิเทศติดตาม	ผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างวันที่ 25-29 พฤษภาคม 2558	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้นิเทศ	- การสังเกต - การสัมภาษณ์	- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้นิเทศ
4. การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (วงรอบที่ 2)	ผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างเดือนวันที่ 22-26 มิถุนายน 2558	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้นิเทศ	- การสังเกต - การสัมภาษณ์	- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้นิเทศ

2. ขั้นตอนการปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยได้ร่วมกันพัฒนาความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการตามกิจกรรม ดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามกำหนดไว้ จำนวน 2 วัน คือ ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน 2558 โดยประสานงานกับวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีความสามารถในการวางแผนงานวิชาการ การบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร การเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการนิเทศภายในโดยมีความยินดีเป็นวิทยากร ในการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อฝึกปฏิบัติและดูแลความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของผู้ร่วมวิจัยในครั้งนี้

2.2 การนิเทศติดตาม ได้ดำเนินการหลังจากที่มีการประชุมเชิงปฏิบัติการมาแล้ว โดยกำหนดระหว่างวันที่ 25–29 เดือนพฤษภาคม 2558 โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการนำแผนงานและโครงการการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมาใช้จริงในระหว่างการนิเทศติดตาม เพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และปรับปรุงแก้ไขให้การบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching Technique) ได้ดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยกำหนดระหว่างวันที่ 22–26 มิถุนายน 2558 โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีการสำรวจข้อบกพร่องและจุดที่ต้องการพัฒนาซึ่งเป็นการแนะนำช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปรับปรุงงาน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจของครูผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด

3. ขั้นตอนการสังเกตการณ์ (Observation)

ผู้วิจัยได้สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เก็บข้อมูลโดยการทดสอบการสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมินการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยขณะประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.2 กิจกรรมการนิเทศติดตาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ดูแลเด็ก และนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. ขั้นตอนการสะท้อนกลับ (Reflection)

หลังจากที่มีการปฏิบัติการพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความสามารถในการวางแผนงานวิชาการ การบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การผลิตสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการนิเทศติดตาม จนปรากฏผลแล้วได้ดำเนินการ สะท้อนผลการปฏิบัติงานว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปบ้างได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 นำรายละเอียดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ได้ร่วมกันประชุมปฏิบัติการต่างๆ กับผู้ร่วมวิจัย เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก ในการวางแผนงานวิชาการ การบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การผลิตสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการนิเทศติดตาม ไปปฏิบัติงานได้จริงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.2 สรุปผลการดำเนินงาน ถ้าพบส่วนดีก็ดำเนินการต่อไป โดยจะเข้าร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในวงรอบที่ 2 ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง อำเภอมือง จังหวัดสกลนคร มีดังนี้

1. ประเภทของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ประเภท ประกอบด้วย

- 1.1 แบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ฉบับ
- 1.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ
- 1.3 แบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 1 ฉบับ
- 1.4 แบบนิเทศการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน

1 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.1 แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก ใช้ทดสอบครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนการประชุม (Pre-test) และทดสอบหลังการประชุม (Post-test) เป็นแบบทดสอบชุดเดียว จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

2.2.1 ฉบับที่ 1 ใช้ในการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น 2 ตอน แต่ละตอนมีประเด็นการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของครูผู้ดูแลเด็ก

2.2.2 ฉบับที่ 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อปรับปรุง แก้ไข และสะท้อนผลการดำเนินงาน หลังกิจกรรมการนิเทศติดตาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน แต่ละตอนมีประเด็นสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่

2.3.1 ฉบับที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมครูผู้ดูแลเด็ก ระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน แต่ละตอนมีประเด็นการสังเกตดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสังเกต

2.4 แบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของครูผู้ดูแลเด็กระหว่างการนิเทศภายใน โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น 2 ตอน แต่ละตอนมีประเด็นการนิเทศ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการประเมิน

3. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 4 ชนิด คือ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้าง ดังต่อไปนี้

3.1 แบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย จากหนังสือแนวทางการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จากหนังสือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

3.1.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.3 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบทดสอบจากหนังสืองานวิจัย เบื้องต้น

3.1.4 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหาที่ออกข้อสอบ

3.1.5 สร้างแบบทดสอบตามกรอบวัตถุประสงค์และขอบข่าย เนื้อหา

3.1.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมครอบคลุมของประเด็นการทดสอบ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ กรรมการบริหาร หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3) ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

4) นางศศิธร แก้วเสถียร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพังขว้างเหนือ 909 กรป.กลางอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5) นางเมตตา บุญวัฒน์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

3.1.7 นำแบบทดสอบไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
ในสถานศึกษาปฐมวัย โดยยึดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
จากหนังสือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

3.2.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2.3 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสืองานวิจัย
เบื้องต้น

3.2.4 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์
ให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงกับเป้าหมายข้อมูลที่ต้องการ

3.2.5 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบ
ที่กำหนดเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ครอบคลุมของประเด็น
การสัมภาษณ์ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับ ข้อ 3.1.6

3.3 แบบสังเกต ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
ในสถานศึกษาปฐมวัย โดยยึดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
จากหนังสือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และมาตรฐานการดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

3.3.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3.3 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสังเกตจากหนังสืองานวิจัย
เบื้องต้น

3.3.4 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายที่ต้องการในแต่ละกิจกรรม
ให้ครอบคลุมพฤติกรรมการสอนของครูผู้ดูแลเด็กและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

3.3.5 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์
เนื้อหาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ ด้านพฤติกรรมการสอนของครู
ผู้ดูแลเด็กและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

3.3.6 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

ความถูกต้องเหมาะสมความครอบคลุมของประเด็นการสังเกตซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับ
ข้อ 3.1.6

3.3.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญแล้วดำเนินการจัดพิมพ์แบบสังเกตเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 แบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาหลักการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
โดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จากหนังสือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช
2546 และมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

3.4.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย

3.4.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบนิเทศจาก
หนังสือการนิเทศการสอน

3.4.4 เขียนกรอบรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่จะนิเทศให้ครอบคลุม
เนื้อหาของการนิเทศการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของครูผู้ดูแลเด็ก

3.4.5 สร้างแบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตาม
หลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกรอบรายละเอียดที่จะประเมินแล้วนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมประเด็นการบริหารงานวิชาการ
ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับข้อ 3.1.6

3.4.6 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบนิเทศตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญแล้วดำเนินการจัดพิมพ์แบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรม
ตามหลักสูตรในศูนย์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ระหว่างเดือนมีนาคม–เมษายน 2558 โดยแบ่งออกเป็นกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการใช้เวลา 2 วัน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 27–28 เดือนเมษายน 2558

กิจกรรมที่ 2 การนิเทศติดตาม ใช้เวลา 5 วัน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 25–29 เดือนพฤษภาคม 2559

กิจกรรมที่ 3 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ 5 วัน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 22–26 เดือนมิถุนายน 2558

1. แบบทดสอบ ใช้สำหรับทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังกิจกรรมการนิเทศภายใน

3. แบบสังเกต ใช้สำหรับการสังเกตพฤติกรรมครูผู้ดูแลเด็กระหว่างการพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. แบบนิเทศการบริหารงานวิชาการ ใช้สำหรับนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ดูแลเด็ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การจัดกระทำ

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้นำข้อมูลจากแบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบนิเทศการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย รวบรวมเป็นหมวดหมู่ รวบรวมประเด็นที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน และแยกประเด็นที่มีความแตกต่างกัน แยกประเภทเพื่อไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินระดับคุณภาพ 5 ระดับ (วาโร พึงสวัสดิ์, 2551, หน้า 454) ใช้แปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยมาก

2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยนำข้อมูลที่ได้มา ตรวจสอบคุณภาพข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ รวบรวมข้อมูลด้านแหล่งข้อมูลและด้านผู้วิจัย วิเคราะห์เนื้อหาส่วนที่เป็นคำถาม คำแนะนำ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปเป็นประเด็นและนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการสรุป อภิปรายผล ให้ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติดังกล่าว